

Docentenhandleiding Discriminatie? Dit kan jij doen!

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Vorbereidingen	4
Werkwijze	4
Opzet	4
Aansluiting bij het onderwijs	4
Leerdoelen	5
Benodigdheden	5
Hulp	5
Het geven van de les	6
Start	6
Navigeren binnen de les	6
De werkbalk	6
De les sluiten	7
Hand-out	7
Docentenweergave	8
Optioneel: posterwedstrijd	9
Meer informatie	10

Inleiding

Kinderen en jongeren tot 18 jaar die discriminatie ervaren kunnen hiervan melding doen via Discriminatie.nl/Jeugd. Discriminatie.nl Jeugd is een antidiscriminatievoorziening (ADV) en is gespecialiseerd in discriminatiezaken van kinderen en jongeren. Binnen de regionale kantoren zijn consultants speciaal opgeleid om met kinderen over discriminatie in gesprek te gaan, en hen te begeleiden bij het doen van een melding.

Het is belangrijk om verhalen over discriminatie te delen. In eerste instantie zodat het opgepakt kan worden en er stappen genomen kunnen worden om de situatie te verbeteren. In tweede instantie is het belangrijk om te weten wat er rondom dit thema in Nederland gebeurt. Als bij de ADV's bekend is wat er speelt, kunnen patronen en trends waargenomen worden en kan het bespreekbaar worden gemaakt.

Een melding via Discriminatie.nl/Jeugd komt binnen bij een bureau in de omgeving van de melder. Een melder hoeft zijn naam en telefoonnummer of emailadres niet perse te geven. Dat verhaal telt dan wel mee in de registratie, maar er kan dan geen contact met de melder worden opgenomen om te helpen. Worden er wel gegevens ingevuld, dan neemt een medewerker in de buurt contact met de melder op.

Tijdens het eerste contact wordt de melder gevraagd wat er is gebeurd. Er wordt geluisterd en samen wordt gekeken of en hoe het ADV verder kan helpen. Als de melder dat wil, wordt er een afspraak gemaakt om verder te praten. Dit kan bijvoorbeeld op school of op een andere plek waar de melder zich fijn voelt. De melder mag ook naar een van de ADV-kantoren komen.

Soms kan een ADV niet helpen. Dan wordt er gezocht naar andere organisaties die dat wel kunnen. De melder wordt van elke stap op de hoogte gehouden. Er wordt niets gedaan wat de melder niet wil. Ook wordt er nooit iets zonder de toestemming van de melder gedaan.

Heeft u hier vragen over? Discriminatie.nl Jeugd is telefonisch bereikbaar via 0800-0880. De dienstverlening is altijd **gratis** en er kan altijd anoniem gemeld worden. Dit geldt ook voor de kinderen en jongeren die een melding willen doen. Meer informatie is te vinden via Discriminatie.nl/Jeugd.

Middels deze les, behorende bij een bredere toolkit, kunnen scholen voor primair onderwijs kennismaken met het meldpunt Discriminatie.nl Jeugd. Directie, leerlingbegeleiders, leerkrachten, ouders/verzorgers en leerlingen ontdekken middels verschillende documenten wat zij kunnen doen als zij discriminatie ervaren – zelf of bij een ander – en dat zij met deze ervaringen terechtkunnen bij Discriminatie.nl Jeugd.

Voorbereidingen

Om scholen kennis te laten maken met Discriminatie.nl Jeugd is een toolkit voor het onderwijs vormgegeven. Deze handleiding, behorende bij de LessonUp les 'Discriminatie? Dit kan jij doen!', is hier onderdeel van.

Werkwijze

De les kan klassikaal gegeven en gevolgd worden. Idee is dat gezamenlijk het thema discriminatie¹ en buitensluiting wordt onderzocht. Dit gebeurt op een interactieve manier: op verschillende momenten kunnen de leerlingen hun antwoorden en ideeën via hun device digitaal invoeren. Hier kan vervolgens gezamenlijk naar gekeken worden.

Een andere mogelijkheid is om de les via het digibord te tonen, maar alles mondeling of 'offline' te bespreken. Dan is het niet nodig dat de leerlingen zelf een device hebben.

Opzet

Na de opsomming van de lesdoelen (slide 2) start de les met plichten die kinderen hebben; wat moeten zij allemaal? (slide 3 en 4). Daarna wordt er ingegaan op de rechten die je als kind hebt: de Kinderrechten (slide 5-6). Daarna volgt uitleg over het thema discriminatie (slide 7 t/m 13). Mocht u een pauze willen invoegen, dan kunt u bij de start van deel 2 slide 14 tonen. Indien u geen pauze houdt, kan deze slide overgeslagen worden. Vervolgens krijgen de leerlingen een aantal herkenbare situaties voorgelegd waarbij sprake is van buitensluiting en discriminatie (slide 15 t/m 25). Ze mogen aangeven hoe zij op een dergelijke gebeurtenis zouden reageren. Hier volgt vervolgens een terugkoppeling op. Daarna wordt er uitgelegd hoe je discriminatie kan melden (slide 26-27). De les eindigt met een evaluatie (slide 28-30). Deze les biedt een vervolg (slide 31): aan de leerlingen wordt gevraagd een poster voor ons meldpunt te maken. Dit is optioneel. Zie hiervoor de informatie op pagina 9 van deze handleiding.

Aansluiting bij het onderwijs

Door het aanbieden van deze les besteedt u in ieder geval aandacht aan de volgende (kern)doelen:

- Kerndoel 34: De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.
- Kerndoel 37: De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.
- Kerndoel 38: De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met seksualiteit en met diversiteit binnen de samenleving, waaronder seksuele diversiteit.
- Burgerschapsdoel: Bevorderen van respect, gelijkwaardigheid en sociale veiligheid.

¹ Bij De Kindertelefoon blijkt dat signalen van discriminatie onder andere voorbijkomen in gesprekken die gaan over pesten, anders zijn of zich anders voelen, anders behandeld worden, buitengesloten worden, er niet bij horen, oneerlijk behandeld worden, ongelijkheid, niet mee mogen doen, of zich apart of achtergesteld voelen. Daarom wordt de term 'discriminatie' binnen deze les afgewisseld met of vervangen door de term 'buitensluiting'.

Leerdoelen

Na afloop van de les kunnen de leerlingen:

- uitleggen wat kinderrechten zijn,
- een voorbeeld van discriminatie geven,
- uitleggen waarom discriminatie niet eerlijk is,
- vertellen wat ze kunnen doen als ze discriminatie meemaken of zien,
- uitleggen wat zij zelf tegen discriminatie kunnen doen,
- uitleggen wat Discriminatie.nl Jeugd is.

Benodigdheden

Om de les te kunnen geven heeft u als leerkracht het volgende nodig:

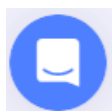
- Een digibord,
- Een internetverbinding,
- De link naar de LessonUp les.

De leerlingen hebben het volgende nodig:

- Een device met internetverbinding is handig, maar perse nodig. U kunt er ook voor kiezen om de interactie op het centrale scherm plaats te laten vinden, waardoor u meer grip heeft op de les. Er kan nu niet meer worden meegedaan met een laptop of ander device.
- Zonder devices kan de les klassikaal gegeven worden en kunnen de leerlingen door bijvoorbeeld het opsteken van hun vinger actief aan de les deelnemen. Daarnaast kunnen wisbordjes handig zijn als de leerlingen gevraagd wordt om bijvoorbeeld een keuze te maken.

Hulp

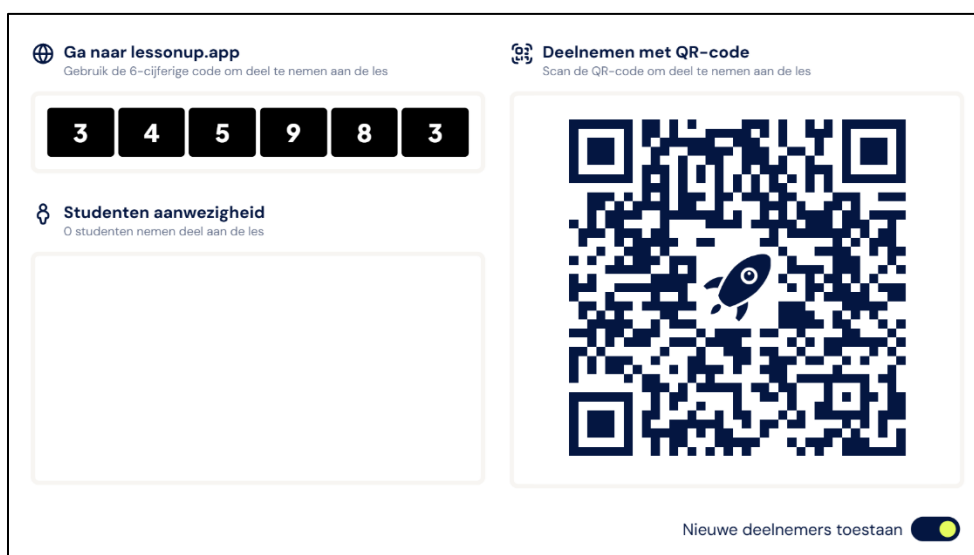
Heeft u hulp nodig en vindt u de informatie niet in deze handleiding? Maak dan gebruik van de chatfunctie van LessonUp. Deze kan opgestart worden door op het startscherm het volgende icoontje rechts onderin beeld te klikken:

Het geven van de les

Start

- Klik op 'Geef les' vanuit de startpagina.
- Door onderaan op 'Klaslokaal' (het symbool van de twee poppetjes) te klikken ziet u wie er interactief meedoen aan de les. Deelnemen kan via de pincode² die altijd linksonder in het scherm zichtbaar is. De code wordt tevens in pop-up getoond die verschijnt wanneer u op 'Klaslokaal' klikt. In deze pop-up staat ook een grote QR-code die leerlingen kunnen scannen om deel te nemen aan de les. **Registreren of inloggen is niet nodig!**

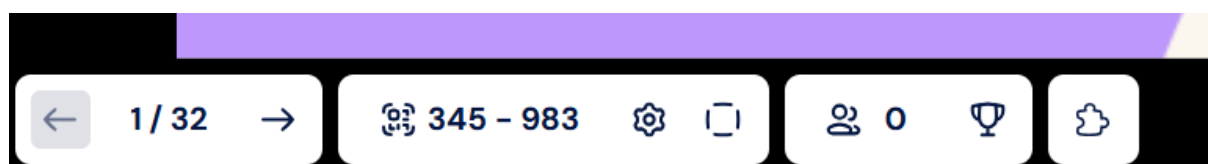
- De leerlingen gaan via internet op hun device naar lessonup.app. In het startscherm kunnen zij de code invoeren. **Registreren of inloggen is niet nodig!** De leerlingen kunnen in hun scherm hun naam invoeren.

Navigeren binnen de les

U kunt navigeren met de pointer, pijltjestoetsen of door op 'Vorige' of 'Volgende' te klikken.

De werkbalk

Tijdens het lesgeven kunt u gebruik maken van de opties in de balk onderin het scherm.

1. Pijltjes

Met de pijltjes kan door de les genavigeerd worden. De nummers geven aan uit hoeveel slides de les bestaat (achterste nummer), en op welke slide u zich bevindt (voorste nummer).

² Let op: de hier getoonde code is slechts ter illustratie.

2. De pincode van de les

De zescijferige pincode is de code die leerlingen kunnen invoeren op [lessonup.app](#) om direct mee te doen met de les. Door erop te klikken verschijnt ook de QR-code in beeld.

3. Instellingen

Door op het tandwiel te klikken worden de instellingen geopend en kan de docentenweergave geopend worden. De docentenweergave wordt hieronder toegelicht.

4. Volledig scherm

Door op het vierkantje te klikken wordt het volledige scherm geopend.

5. Klaslokaal

Naast het symbool van de twee poppetjes wordt weergegeven hoeveel leerlingen er aan de les deelnemen. Als erop geklikt wordt, wordt het klaslokaal geopend en zijn onder andere de namen van de leerlingen te zien.

De overige icoontjes worden tijdens deze les niet gebruikt.

De les sluiten

Met 'X sluiten' sluit u de les. Klik daarna nog op definitief sluiten om de les bij de leerlingen ook helemaal af te sluiten.

Hand-out

Mocht u het prettig vinden om de notities uit te printen, dan kan dat op de volgende manier:

- Druk op de startpagina op Ctrl+P.
- Kies onder 'Indeling' voor 'Liggend'.
- Print het document, of kies voor 'Opslaan als PDF'.

Docentenweergave

De docentenweergave is een functionaliteit die uw leservaring soepeler en georganiseerder maakt. Hiermee kunt u:

- De les op een apart scherm bedienen,
- Notities van de slides op een apart scherm bekijken (*zonder dat leerlingen de notities zien*),
- De volgende slide alvast bekijken tijdens het lesgeven.

Discriminatie?
Dit kan jij doen!
Groep 7-8

Discriminatie.nl
JEUOD

Volgende slide

Tijdens deze les ontdek je:

- wat kinderschermblokkade is
- wat docentweergave is
- waarom discriminatie niet eerlijk is
- wat je kunt doen als je discriminatie meemaakt of ziet
- wat je zelf tegen discriminatie kunt doen
- wat Discriminatie.nl kan voor je

Notities

Grote tekst

Vandaag gaan jullie onderzoeken wat discriminatie is en wat je kunt doen als je ermee in aanraking komt. Zelf, of als je ziet dat het anderen overkomt.

Door op 'Klaslokaal' te klikken zie je wie er interactief meedoen aan je les.

De leerlingen kunnen deelnemen via lessonup.app. Hier kunnen zij de code invoeren die links onder in het scherm waarin je lesgeeft altijd zichtbaar is, of in de pop-up die verschijnt wanneer je op 'Klaslokaal' klikt. In deze pop-up staat ook een grote QR-code die leerlingen kunnen scannen om deel te nemen aan de les.

Je kunt navigeren met de pijltjestoetsen of door op de pijltjes onderaan de pagina ('Vorige' en 'Volgende') te klikken op het bord. Navigeren is ook mogelijk.

Volg de onderstaande stappen om toegang te krijgen tot en optimaal gebruik te maken van deze functie:

- Klik na het starten van de les op 'Instellingen' (het pictogram van het tandwiel) links onderaan.
- Klik op 'Open' naast 'Docentenweergave'.
- De lesbewerker schakelt naar de lesgeefmodus en opent een extra venster met de docentweergave.
- U kunt de normale lesmodus verplaatsen naar het scherm in uw klaslokaal en de docentweergave naar uw eigen laptop.
- In de docentweergave kun u door de slides navigeren, de notities bekijken die aan de slide zijn gekoppeld en zien wat de volgende slide is.

Optioneel: Posterwedstrijd

Op de laatste slide wordt informatie over een vervolg op de LessonUp les gegeven. Leerlingen worden gevraagd om een poster voor Discriminatie.nl Jeugd te ontwerpen.

Wil jij ons helpen om andere kinderen te laten weten dat Discriminatie.nl/Jeugd bestaat? Ontwerp dan een poster voor ons!

De poster moet aan de volgende eisen voldoen:

- Het moet gemaakt worden op A3-formaat,
- De volgende tekst moet erop vermeld worden: *Iedereen hoort erbij – weet jij waar je terecht kunt?*,
- Onze website moet vermeld worden: Discriminatie.nl/Jeugd,
- De poster moet digitaal gemaakt en toegestuurd worden.

Kies de mooiste poster van de klas en stuur ons deze toe. De mooiste van alle ingezonden posters gaan we echt gebruiken. De poster komt op onze kantoren te hangen en we delen hem via onze sociale mediakanalen. En de winnende klas ontvangt een cadeau!

Stuur de poster **voor 1 juni 2026** naar Marlies Bruining via m.bruining@vizieroost.nl.

Meer informatie

Mocht u vragen hebben over deze les of over de toolkit, neem dan contact op met Marlies Bruining, adviseur bij Vizier. Zij is bereikbaar via m.bruining@vizieroost.nl of via 06-57287689.